

Vandreruter og Turistinformasjon

Turistinformasjonen, **Centro de Recepción**, er et godt startsted for et besøk til El Torcal. Det inneholder både en restaurant, en souvenirbutikk (som for øvrig også selger kart) samt et lite museum hvor man kan se noen fossiler og få en **audiovisuell presentasjon av områdets geologi, flora og fauna**.

Selv om rutene i El Torcal er utmerket skiltet, er det likevel en god idé å ta med seg et kart fra turistinformasjonen. Man kan også få navnene på de mest spektakulære karstformasjonene - som hter ting som **Ridderen, Tommeltotten, Kamelen, Sfinxen, Slottet, Skruen** og så videre. 'Skruen' (*El Tornillo*) er for øvrig også utnevnt til å være et beskyttet naturmonument.

Det er alle tiders underholdning for barna - og andre barnslige sjeler - å prøve å **identifisere de navngivne formasjonene**, eller selv finne på noen nye.

Der går **tre offisielle ruter** gjennom naturreservatet: En grønn, en gul og en rød. Den røde ruten (4,5 kilometer lang) er kun tilgjengelig sammen med en guide, da man ønsker å beskytte flora og faunaen.

Den grønne og gule ruten er åpen for alle. **Den grønne er den letteste** - den er knapt 1,5 kilometer lang og tar omtrent en halv time å gå. Den gule ruten (3 kilometer lang) følger i begynnelsen

den samme stien som den grønne, men omtrent halvveis svinger den av og leder en gjennom noen enda mer spektakulære deler av naturområdet, blant annet gjennom noen nesten **labyrintiske klippeformasjoner**, dekket av tett vegetasjon.

Begge rutene er sirkulære, idet de både starter og slutter ved turistinformasjonen.

Innen man slutter helt av bør man imidlertid gå turen forbi **utsiktspunktet 'Mirador Las Ventanillas'** (*vinduet*), hvorfra det er en helt fantastisk utsikt over dalen ned mot landsbyen Villanueva de la Concepción. I klart vær kan man se en stor del av Costa del Sol og over Middelhavet til Marokko.

Fra Las Ventanillas kan man gå videre ned på en liten sti som fører til et lite sted kalt 'Ammonites', hvor man kan se noen svært **spennende fossiler**.

Man bør **alltid følge de anlagte rutene** i El Torcal. Det er nemlig svært lett å fare vill i området, og det har vært tilfeller med tragiske konsekvenser når vandrere er kommet på avveie. Det er hverken tillatt eller tilrådelig å gå inn i klippehuler, snevre klippesprekker eller lignende.

De beste tidspunktene å besøke El Torcal på er om **våren og om høsten**. Sommer og vinter kan by på svært ekstreme temperaturer, og det legger ofte en demper på fornøyelsen å skulle vandre rundt i bakende hete eller tett tåke

Naturreservatet El Torcal

- Paraje Natural de El Torcal

Selv om rutene i El Torcal er utmerket skiltet, er det likevel en god idé å ta med seg et kart fra turistinformasjonen. Man kan også få navnene på de mest spektakulære karstformasjonene - som hter ting som **Ridderen, Tommeltotten, Kamelen, Sfinxen, Slottet, Skruen** og så videre. 'Skruen' (*El Tornillo*) er for øvrig også utnevnt til å være et beskyttet naturmonument.

For 150 millioner år siden lå hele området under vann, dekket av Tetis-havet. **Voldsomme forskyvninger i jordens overflate presset havbunnen opp**, så det ble dannet både fjell og bakker, noen av dem opp til godt 1300 meter høye (det høyeste er Camorro de las Siete Mesas på 1336 meter).

Etterfølgende har regn og vind erodert den bløte kalksteinen og dermed skapt **et av Europas mest særegne og imponerende karstlandskaper** - et område som fortrinnsvis består av bløte steinarter (typisk kalkstein), som er formet av vær og vind, og da spesielt i elver og elveløp.

Den spesielle type kalkstein man finner i El Torcal er en såkalt **sedimentær steinart, som dannes ved avleiringer av for eksempel sand, grus og leire**, fra den mesozoiske tidsalderen. Den karbonholdige kalksteinen er relativt porøs og lett oppløselig, hvilket også er årsaken til at landskapet ser ut som det gjør i dag.

Sierra de Torcal ligger høyt i forhold til det omgivende landskapet, og får derfor mer regn. Sammen med den porøse klippegrunnen skaper det optimale forhold for **underjordiske elver og vannreservoarer**. En av Antequeras største elver, **Rio La Villa**, har sitt utspring ved foten av Sierra de Torcal.

I 1929 ble El Torcal utnevnt til å være '**av nasjonal interesse**' (*Sitio de Interés Nacional*). Og i 1989 overtok de regionale myndighetene, Junta de Andalucía, kontrollen over området, som samtidig ble klassifisert som Naturreservat (*paraje natural*).

Menneskets historie i El Torcal

Det har bodd mennesker i og i nærheten av El Torcal siden neanderthalerne bebodde kontinentet. **De eldste spor av bosettelser er imidlertid fra omkring 5500 år f. Kr.** og ble funnet ved grotten Cueva del Toro.

Man har funnet alt fra veggmalier over rester av skjeletter (ved Cancha de la Gotera) til spor av metall, hvilket indikerer at området har vært **bebodd også etter det 3. årtusen f.Kr.** ('Kobberalderen'), da de første metaller ble utviklet.

Langt senere satte romerne deres preg på området, da de bygde et antall veier som førte opp i fjellområdet. Man kan stadig **se rester etter disse veiene omkring fjellpassene Boca del Asno ('eselets munn') og Puerto de las Escanuelas**. Førstnevnte ble i middelalderen åsted for noen av kampene mellom maurerne og de kristne.

Flora og fauna

Til tross for barske værforhold og den relativt høye beliggenheten, inneholder El Torcal et vell av flora og fauna, hvorav **enkelte arter nesten utelukkende finnes kun i dette fjellområdet**. I mellom karstformasjonene finner man noen ganske frodige daler med tett vegetasjon. Det er derfor en helt spesiell opplevelse å gå gjennom dette nærmest forhistoriske landskapet - omgitt av en vakker natur.

Den beste årstiden å oppleve El Torcal i er selvfølgelig om våren, da vegetasjonen står i full flor, og de **ville blomstene og rosenbuskene** skyter knopper og springer ut. Man har dessuten registrert 30 forskjellige typer av orkidéer!

Det kan anbefales å rette blikket ytterligere opp, da El Torcal også er tilholdsted for adskillige fuglearter. Blant annet en del **rovfugl som gåsegribb og kongeørn**, som ofte ses svevende over området i de karakteristiske, langsomme sirklene.

Man kan også rette blikket mot jorden og prøve å få øye på noen av de **mange reptilene som holder til i området**, blant annet Perlefirben (*Timon lepidus*) og Montpelier-slanger, som faktisk kan bli opp til to meter lange.

Det største pattedyret i området er **den spanske Ibex** (en type fjellgeit - som noen steder også omtales som en steinbukk), som klatrer ubekymret omkring i det barske klippelandskapet og ofte ses stående på toppen av en klippe.

Flora - Quercus Ilex (steineik), Prunus Spinosa (slåpetorn), Pistacia Lentiscus (mastikstre), Quercus Coccifera (kermeseik), Crataegus Monogyna (hagtorn), Rubus Ulmifolius Schott (almebladet brombær), Rhamnus alaternus (Middelhavskrossved), Euphorbia characias (Middelhavsvortemelk)

Dyr - Fjellgeit, spissmus, kanin, røyskatt, rev, pinnsvin, villkatt, stinkdyr.

Fugler - Topplerke, nattergal, bieter, kongeørn, gåsegribb, trost, blåtrost, sangtrost, tornskate.¹

¹ Kilde (i sin helhet):
<https://www.feriebolig-spania.no/Antequera-by/artikler/besoek-naturreseptatet-el-torca-i-antequera-malaga>